

FINANČNÍ ZRALOST

klíč k finanční spokojenosti

**Tipy, jak chytře hospodařit
aneb proč, co a jak s penězi**

Veronika Kalátová

www.financnizralost.cz

Kdo a proč?

Jak chytře a efektivně hospodařit

O čem si popovídáme?

- ✓ O finančním světě
- ✓ Co je to ta finanční gramotnost
- ✓ Jak hospodaří Češi a jiné národy světa
- ✓ Jak na rodinný rozpočet
- ✓ Finanční plánování
- ✓ Jak na analýzu finančních potřeb
- ✓ Jak efektivně hospodařit

Naučte se plavat ve vodách finančního světa

Připravte se na nátlak poradců a bankéřů

Finanční svět

Finanční gramotnost

O čem to vlastně je?

- ✓ Pochopit hodnotu peněz
a jak se tvoří cena zboží
- ✓ Umět tvořit finanční rezervy
a kapitál na budoucnost/stáří
- ✓ Předcházet zadlužení
aneb znalost úvěrové politiky

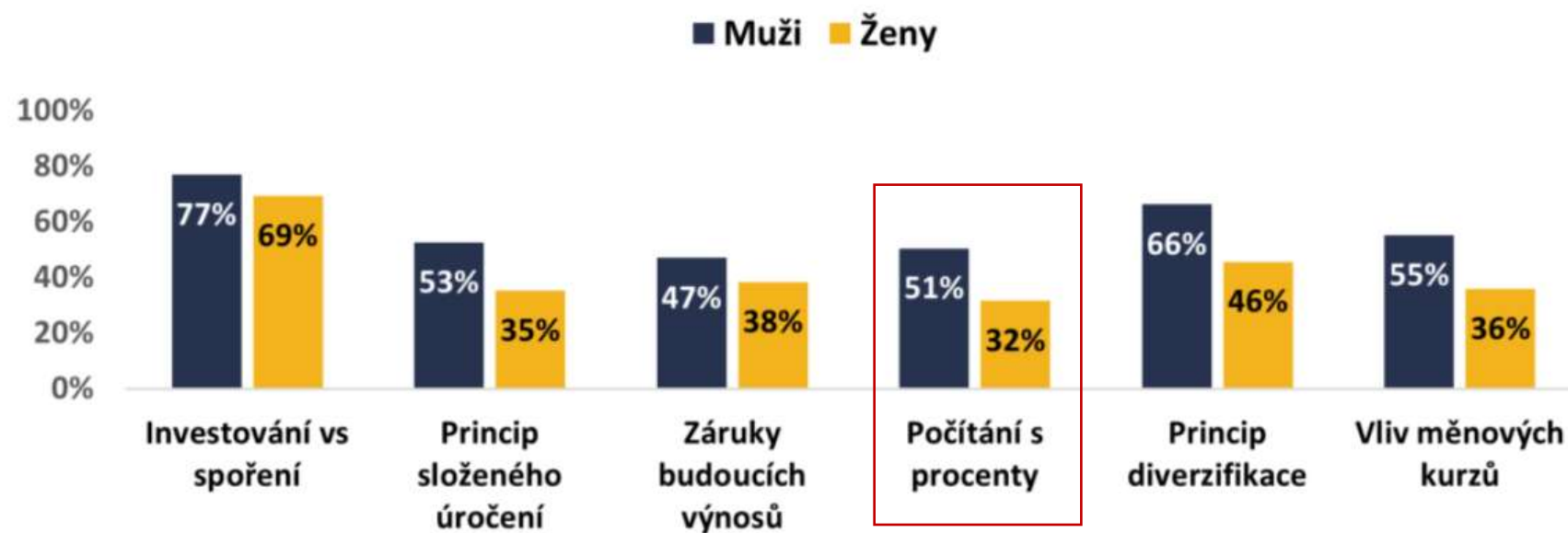

Investiční gramotnost v ČR

Statistika finanční gramotnosti [Česká bankovní asociace \(ČBA\) 2024](#)

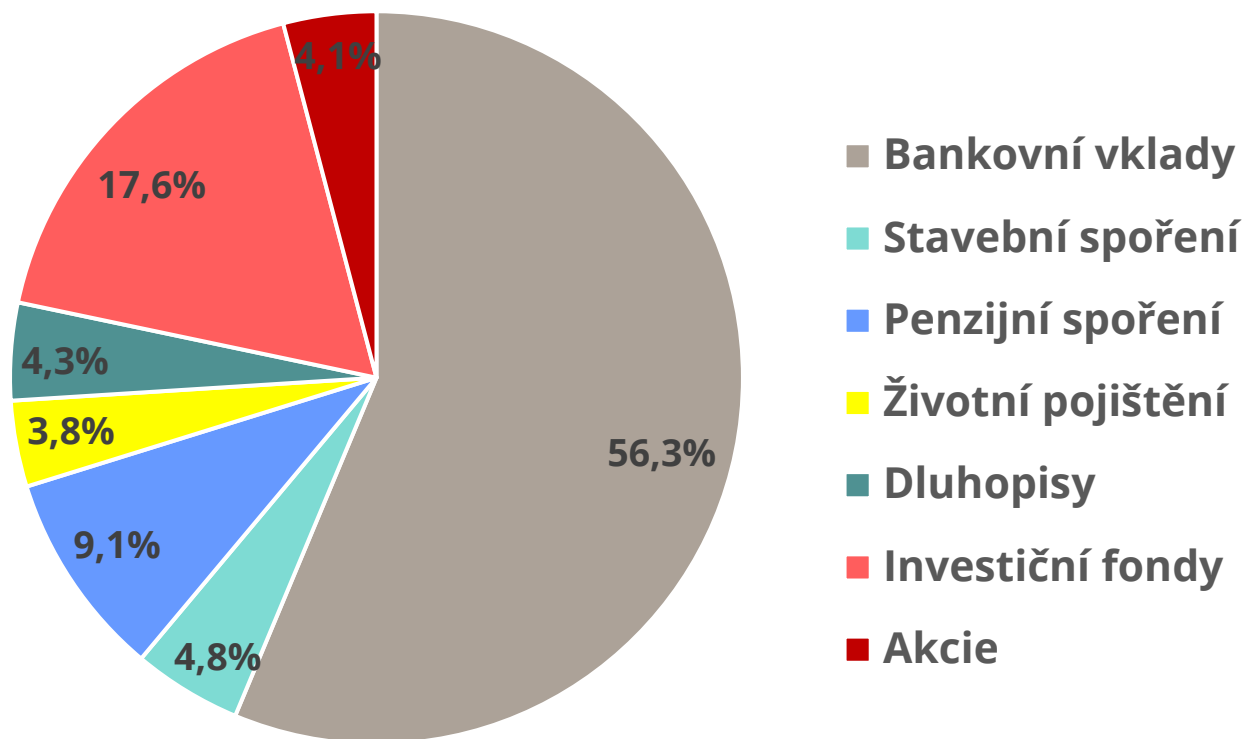
Statistika měření [Index Investiční gramotnosti \(průzkum Portu\) 2024](#)

Procento správných odpovědí dle pohlaví ve vybraných oblastech

Struktura úspor domácností

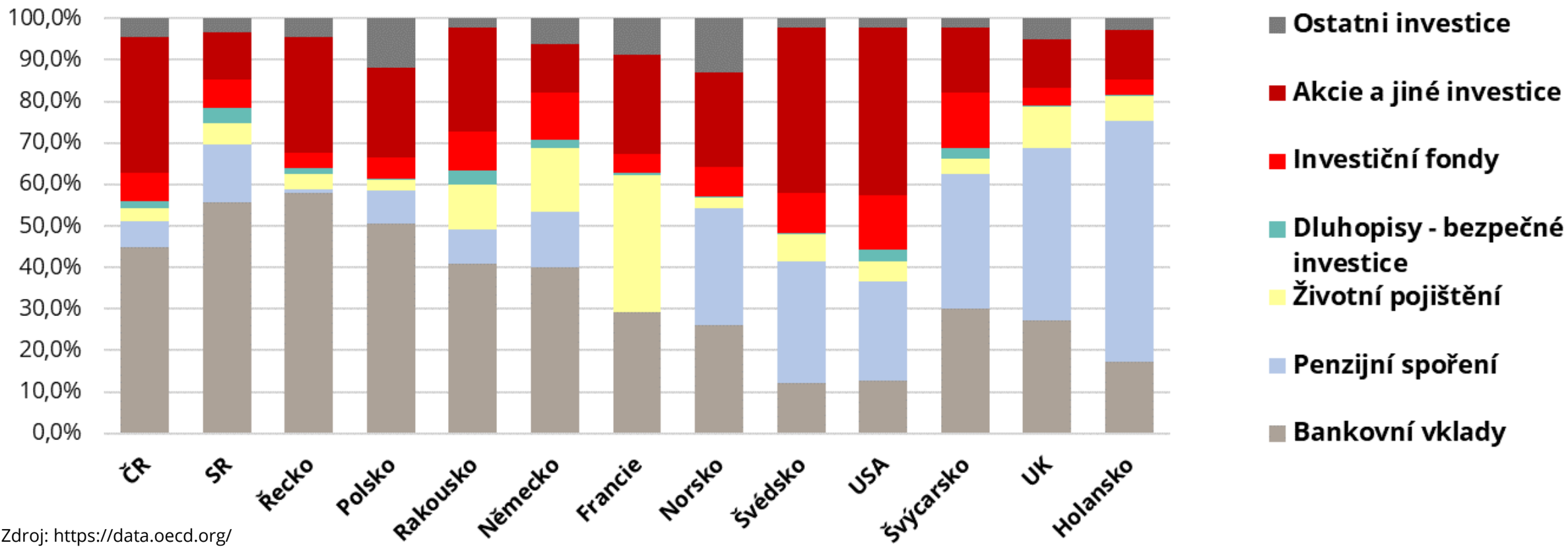
Jak hospodaří Češi - Struktura úspor českých domácností

Zdroj dat: Výroční zpráva Ministerstva financí 2023

Úspory domácností ve světě

Struktura úspor domácností svět

Zdroj: <https://data.oecd.org/>

Inflace

Proč se bránit proti inflaci?

500,- Kčs

1991

500,- Kč

2006

500,- Kč

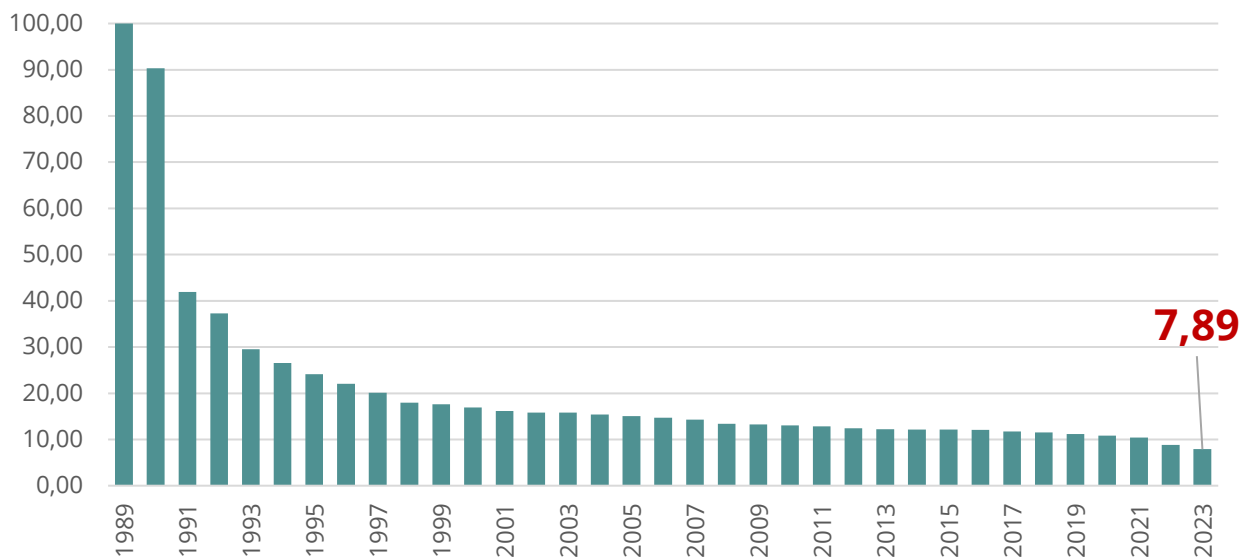

2021

Inflace

Proč se bránit proti inflaci?

HODNOTA PENĚŽ V ČASE PO 35 LETECH

HODNOTA PENĚŽ V ČASE PO 21 LETECH

Zdroj: <https://data.oecd.org/>

Rodinná rozvaha a rodinný rozpočet

PŘÍJMY	
AKTIVNÍ PŘÍJEM	PASIVNÍ PŘÍJEM

VÝDAJE		
POVINNÉ	NEZBYTNÉ	ZBYTNÉ

Revize rodinného rozpočtu

Vypracování rodinného rozpočtu aneb realita příjmů a výdajů

Příjem	Měsíční suma
Aktivní příjem - plat/mzda/příjem z podnikání/aj	
Pasivní příjem - pronájem (bytu/garáže/aj)	
Měsíční příjem celkem	

Výdaje - pojištění/spoření/investice	Měsíční suma
Pojištění nemovitosti	
Pojištění domácnosti	
Pojištění odpovědnosti	
Pojištění živitele rodiny	
Pojištění dětí	
Penzijní spoření	
Stavební spoření	
Spořicí účty/Termínované vklady/aj	
Investiční produkty (Fondy/ETF/Dluhopisy/Akcie/aj)	
Výdaje - půjčky	
Hypotéka	
Půjčka (splátkový prodej/spotřebitelský úvěr/aj.)	
Leasing	

Výdaje - bydlení/služby	
Nájem	
Elektřina	
Plyn	
Televize	
Internet	
Telefon/mobil	
Výdaje - auto	
Pojištění auta	
Servis a tankování auta	
Výdaje - domácnost	
Potraviny	
Drogerie	
Zdraví - léky, lékařská vyšetření	
Sport, zábava, kultura	
Ostatní (drobné opravy, potřeby do domácnosti/aj.)	
Výdaje - děti	
Jídlna	
Kroužky	
Kapesné	
Sport, zábava, kultura	
Ostatní (škola v přírodě, lyžák, aj.)	
Měsíční výdaje celkem	

Příjmy

Bez příjmů se neobejdeme!

Aktivní příjem:

✓ Co to je?

- Výměna svého odpracovaného času za peníze. Odměna za odvedenou práci – mzda, plat, provizi apod.

✓ Příklad

- Plat (státní sektor) / mzda (soukromá společnost)
- Příjem z podnikání – jako osoba samostatně výdělečná činná tzv. OSVČ

Pasivní příjem:

✓ Co to je?

- Příjem bez vlastního zvýšeného úsilí nebo kde není vyžadována vlastní přítomnost.

✓ Příklad

- Zisk z podnikání
- Zisk z pronájmu nemovitých věcí
- Zisk z dividendy (zisk společnosti ve které máte podíl nebo akcie), dluhopisů, investičních fondů.
- Zisk z úroků – spořicíh účtů v bance
- Zisk z poskytování licence nebo zisk z patentů – odměna za autorská práva.
- Zisk z cizí reklamy – například na webových stránkách, na autě, baráku apod.
- Státní sociální dávky a důchody

Výdaje

**Nutnost mít výdaje pod kontrolou
PENĚZŮM JE TŘEBA VLÁDNOUT!**

Příklady výdajů:

✓ **Povinné**

- K povinným výdajům patří ty, které vyplývají ze smluv. **Při jejich nedodržení následuje postih** (pokuta, sankce, právní postih, ztráta bydlení, exekuce).
- Např. nájem, elektřina, plyn, voda, splátky půjček (např. hypotéka), daně a poplatky

✓ **Nutné/nezbytné**

- Jídlo, drogerie, lékárna, doprava, telefon, oblečení, spoření (tvoření rezerv)

✓ **Nepotřebné/zbytné**

- Zbytečnosti, nedůležité věci, co nutně nepotřebujeme (sladkosti, luxusní oblečení, poslední model mobilu, drahá dovolená, aj)

Minimální důstojná mzda

Jak min. vysoký čistý měsíční příjem by měl mít dospělý s dítětem?

- ✓ **Bydlení** – nájemní byt včetně služeb a energií
- ✓ **Potraviny** – stravování i mimo domov
- ✓ **Oblečení a obuv**
- ✓ **Doprava** – cestování do školy, do práce, na kroužky apod.
- ✓ **Internet, televizi a provoz mobilního telefonu**
- ✓ **Vzdělávání, volnočasové aktivity a tuzemská dovolená**
- ✓ **Hygienické potřeby a náklady spojené se zdravím**
- ✓ **Pojištění a spoření**

Minimální důstojná mzda

Jak min. vysoký čistý měsíční příjem by měl mít dospělý s dítětem?

45 573 Kč (Praha 47 718 Kč)

- ✓ **14 713 Kč Bydlení** – nájemní byt včetně služeb a energií
- ✓ **8 194 Kč Potraviny** – stravování i mimo domov
- ✓ **1 460 Kč Oblečení a obuv**
- ✓ **1 946 Kč Doprava** – cestování do školy, do práce, na kroužky apod
- ✓ **1 446 Kč Internet, televizi a provoz mobilního telefonu**
- ✓ **3 774 Kč Vzdělávání, volnočasové aktivity a tuzemská dovolená**
- ✓ **1 348 Kč Hygienické potřeby a náklady spojené se zdravím**
- ✓ **4 597 Kč Pojištění a spoření**

<https://www.dustojnamzda.cz/>

Kde a jak ušetřit

Téma k diskusi, kde se dá ušetřit:

- ✓ Na jídle?
- ✓ Na vodě?
- ✓ Na elektřině?

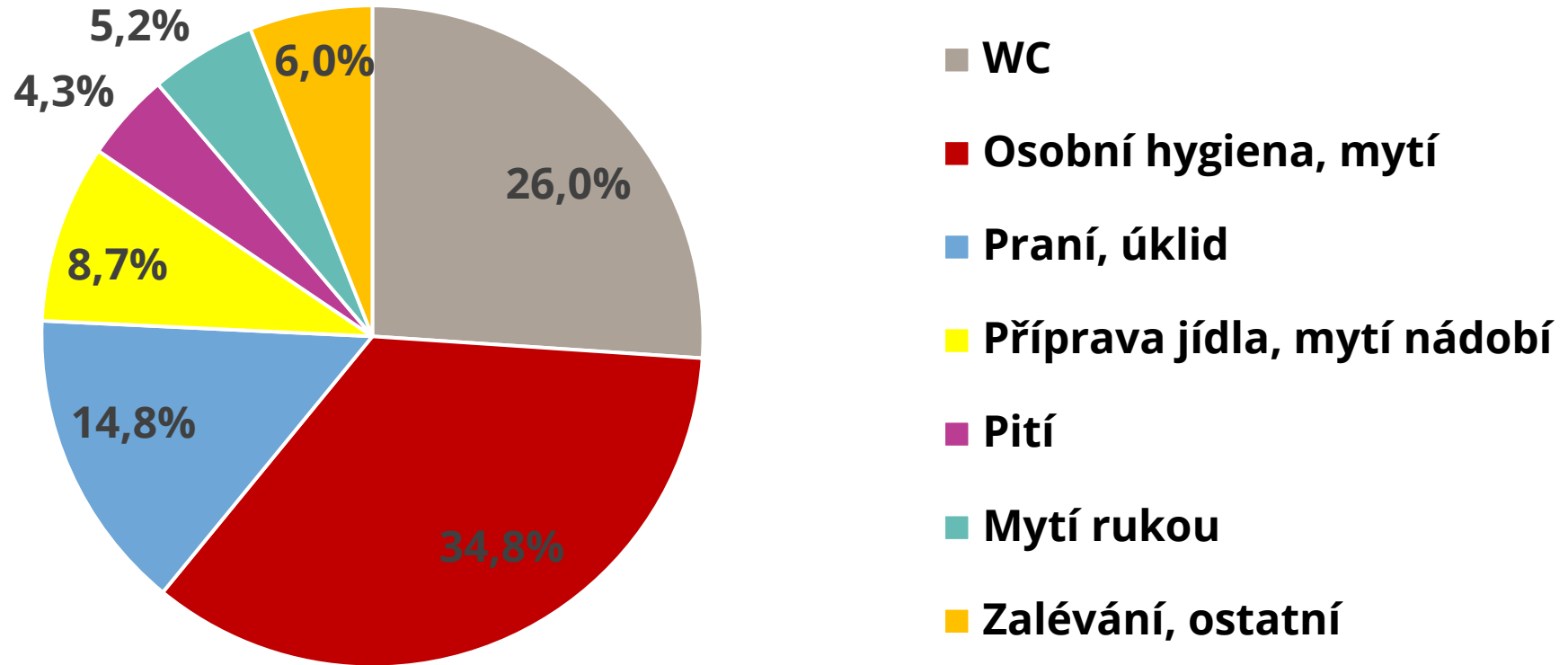
Kde a jak ušetřit?

Kde šetřit na jídle?

- ✓ **Nenakupovat hladový.**
- ✓ Omezit stravování v restauracích a rychlých občerstveních – vařit doma.
- ✓ Používat nákupní seznam.
- ✓ Chodit nakupovat až ve chvíli nutné potřeby, ne když nás „honí mlsná“.
- ✓ Domluvit se s dalšími rodinami a dělat nákupy větších balení, které si rozdělíte.
- ✓ Využívat množstevní slevy a akce na jednotlivé zboží.

Spotřeba vody v domácnosti (2020)

Zdroj - <https://www.scvk.cz/vse-o-vode/pitna-voda/spotreba-vody/>

Kde a jak ušetřit?

Kde šetřit na vodě

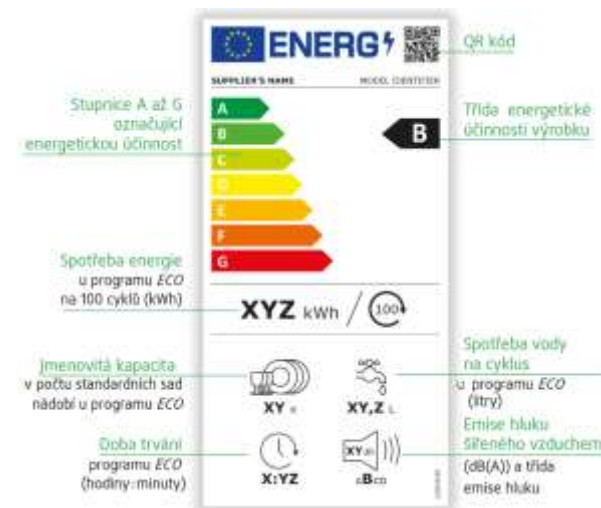

- ✓ Nemyjeme nádobí pod tekoucí vodou, ale myčku s nízkou spotřebou vody;
- ✓ Splachování toalety – instalovat a používat úsporný splachovací systém;
- ✓ Sprchování, vypínat vodu při mydlení, úsporné sprchovací hlavici.
- ✓ Prát až ve chvíli, kdy je plná pračka – pozor na mikroplasty;
- ✓ Opravit protékající záchod či kapající kohoutky;
- ✓ Na zalévání zahrady používat dešťovou vodu;
- ✓ U ekologických rodinných domů je možné nastavit, aby se dešťová voda používala i na splachování a praní.

Kde a jak ušetřit?

Kde šetřit na elektřině

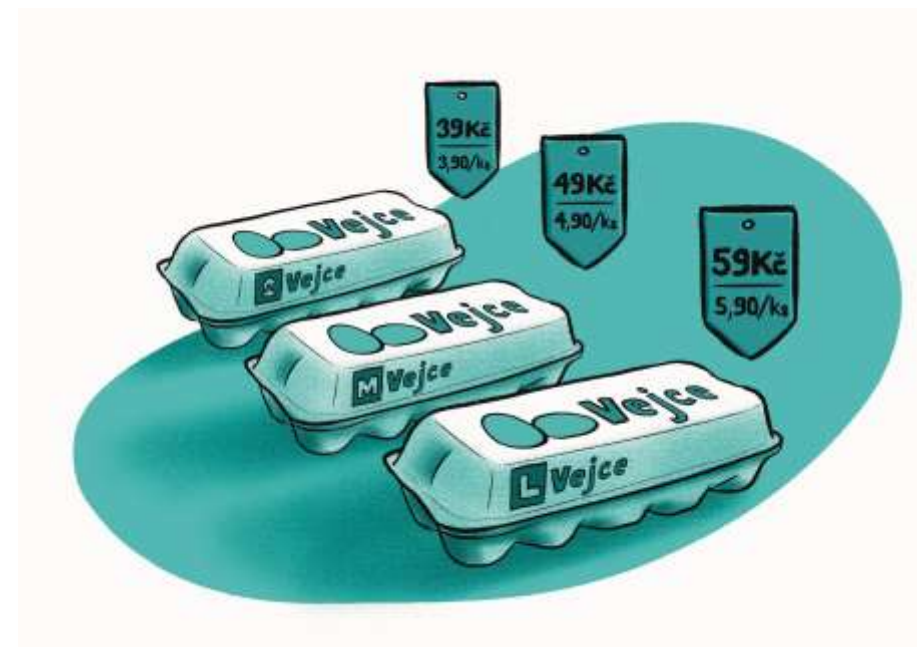
- ✓ Úspora podle typu žárovek
  - ✓ Jaké druhy žárovek je vhodné kupovat
- ✓ Umět vybrat správný spotřebič
  - ✓ Co je to energetický štítek a proč se vyplatí jej znát
- ✓ Naučit se pracovat s **pohotovostním režimem** tzv. stand-by režim

Kde a jak ušetřit

Kalkulace

- ✓ Cena vody   100 l = 10-12 Kč
(spotřeba vody na osobu 90 – 130 l/den)
- ✓ Cena elektřiny   8,39 Kč/kWh (ČEZ)
(spotřeba 60 W žárovky 0,06 kWh;
8,39 Kč x 0,06 kWh = 0,50 Kč/hod. svícení)
- ✓ Cena jídla   x Kč za litr/kg/ks

Kde a jak ušetřit?

Další tipy a doporučení

- ✓ **Naučte se recyklaci.** Věci, které v domácnosti již nepotřebujete, prodávejte a navyšte si tak své příjmy. Můžete využívat například pravidla „jedna věc do bytu, jedna musí z bytu“.
- ✓ **Snižte náklady za telefon a internet – rodinné balíčky.** Operátor vás nemůže držet ze zákona déle než 3 dny...
- ✓ **Revize periodik, různé předplatné** – hry, televize, časopisy...
- ✓ **Revize poplatků** – znáte sazebník své banky?

BĚŽNÝ ÚČET – POPLATKOVÁ POLITIKA

Poplatky které iritují:

✓ Skryté poplatky

- ✓ Nálepka, změna PINU, výběry z ATM či na pobočce
- ✓ Zjištění zůstatku na účtu prostřednictvím ATM

✓ Poplatky u obchodníka

- ✓ DCC „Dynamic Currency Conversion“ (Dynamická konverze měny)

V zahraničí vždy platte a vybírejte z bankomatů v originální měně – v měně toho státu!

Jak hospodařit v páru

4 nejčastější metody:

- ✓ **100% důvěra partnerů – 100% společné hospodaření partnerů**
- ✓ **100% pokrytí všech výdajů jedním z partnerů**
  - ✓ Druhý partner v domácnosti, na mateřské, zdravotně postižený aj.
- ✓ **Společný účet na rodinné výdaje – podíl do rozpočtu dle dohody partnerů**
  - ✓ Zbývající finanční prostředky si každý spravuje sám
- ✓ **Není společný účet, každý z partnerů kryje část rodinného rozpočtu dle dohody**
  - ✓ Např. jeden kryje náklady na bydlení, dovolenou aj., druhý pokrývá potraviny, drogerii, lékárnou aj.

Role dětí v rodinném rozpočtu

Jak pracovat s výdaji za děti:

- ✓ **Evidovat výdaje na děti**
  - ✓ Mít pod kontrolou, kolik % z rozpočtu jsou nákladové položky na děti
- ✓ **Udržet životní úroveň svých dětí**
  - ✓ Neposkytovat ani vyšší ani nižší
- ✓ **Kapesné součást rodinného rozpočtu**
  - ✓ Nastavit pravidla a dodržet je

Jak na partnerské dluhy?

Krizový plán – CO KDYŽ..

- ✓ Co když nastane dlouhodobá pracovní neschopnost ať už následkem nemoci nebo úrazu?
- ✓ Co když přijdeme o práci a jeden či oba z partnerů budou dlouhodobě nezaměstnaní?
- ✓ Jak by naše příjmy ohrozila invalidita 1., 2. nebo dokonce 3. stupně?
- ✓ Jak by se řešila situace v případě úmrtí partnera?
- ✓ Jak se bude postupovat, kdyby partnerství nevyšlo?
- ✓ Jsme připraveni na jakékoliv problémy, které mohou narušit finanční pohodu rodiny?
- ✓ **PREVENCE SE VYPLATÍ!**

Jak na partnerské dluhy?

Rozcházíme se, krizový plán nebyl, co teď?

Každá situace je unikátní a je nutné k ní přistupovat individuálně.

- ✓ Bez otevřené komunikace se ani v tomto případě neobejdete.
- ✓ **Hledejte řešení prostřednictvím třetí osoby, která může v roli mediátora** pomoci najít společné řešení konkrétní situace. Požádejte svého finančního poradce, bankéře nebo společného kamaráda či osobu v rodině, právníka, kohokoliv, ke komu máte společně neutrální vztah či k němu vzhlížíte, ať vám je průvodcem k hledání cesty, která bude akceptovatelná na obě strany rozcházejícího se páru.
- ✓ **Vždy se snažte najít řešení**, někdy i za cenu ústupku od svých požadavků, hledejte kompromis. **Důležité je se vyhnout problémům z případného nesplácení půjček, na tom by byli bití všichni dlužníci.**

Domácí účetnictví

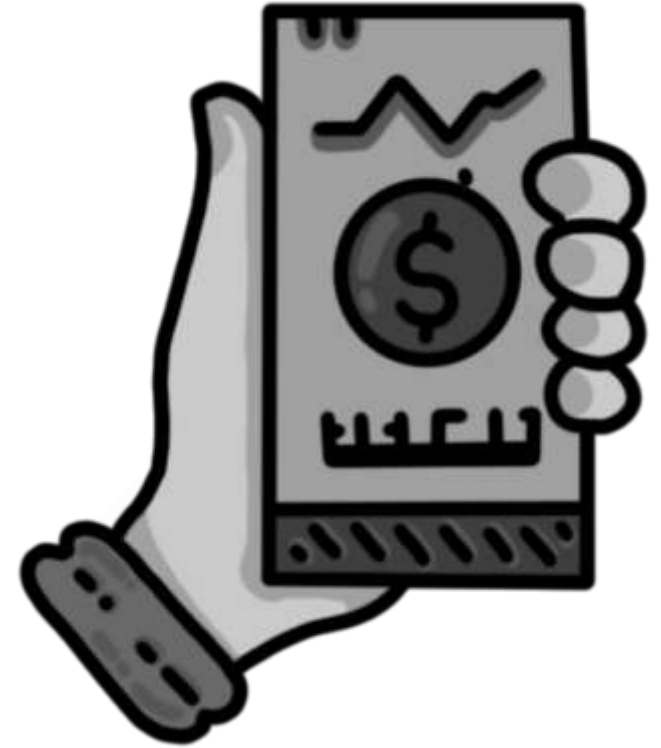
Top aplikace

Mezi top české aplikace patří:

- ✓ Spendee
- ✓ Wallet
- ✓ eÚčty
- ✓ Patron Go

Top zahraniční jsou:

- ✓ Money Manager Expense & Budget
- ✓ My Budget Book
- ✓ 1Money: expense tracker budget

FINANČNÍ ZRALOST

klíč k finanční spokojenosti

- ✓ **FINANČNÍ PLÁN,
ANALÝZA FINANČNÍCH POTŘEB**

Proč mít osobní/rodinný finanční plán?

Finanční plán analyzuje klientské potřeby, nabízí audit stávajících smluv - pojistek, úvěrů, úspor a investic, specifikuje finanční cíle a navrhuje optimální řešení k jejich dosažení:

- ✓ Nabízí informaci, v jaké výši udržovat pohotovostní rezervu na nečekané životní situace.
- ✓ Objasňuje, jak být zajištěn v případě dlouhodobého výpadku příjmů z důvodu nemoci nebo trvalé invalidity.
- ✓ Jak ochránit závazky – rodinu nebo dluhy.
- ✓ Jak vytvořit bezpečí movitého i nemovitého majetku.
- ✓ Pomáhá ke stabilitě udržení si své životní úrovně i v době podzimu života.
- ✓ **Ukazuje cestu, co je třeba zhruba dělat, aby se naplnily konkrétní finanční cíle.**
- ✓ Prezentuje, jak mohou vlastní peníze pomoci k finanční nezávislosti.

REZERVY

Realita dnešní doby

Desátek nestačí!

Metoda 70/20/10 je ok ...

Metoda 50/30/20 je bezpečnější 🙌 🙌 🙌

Když nejsou rezervy je nutné mít kvalitní pojištění!!!

DESÁTEK

DESÁTEK – DAŇ, OBĚŤ NEBO DAR...

Nahlédnutí do historie...

Co je to „desátek“ – desetiprocentní daň ať už pro bohy, církev, světské instituce nebo panovníky. Po staletí lidé byli zvyklí odvádět přibližně desetinu svého příjmu, výdělku, úlovku nebo vojenské kořisti.

Co nastane, když se naučíte „desátek“ poskytovat sami sobě na „horší časy“, co to udělá s rodinným rozpočtem a následně s finančními rezervami?

DESÁTEK

Proč odkládat desátek na osobní rezervy?

DAŇ – Benjamin Franklin kdysi řekl, že v životě jsou jen dvě jistoty – daně a smrt. Ano, platíme daně státu. Co si ale nastavit vlastní pravidla a začít platit i „osobní daň“, která se odvede do rodinných rezerv tak, aby pomohla rodině v těžkých chvílích při nečekaných či očekávaných výdajích.

OBĚŤ – Naučte se utáhnout si opasek, najděte v rozpočtu výdaje, které je možné omezit či odstranit. Opravdu je nutné si každý den kupovat kafičko v restauraci? Každý z nás máme malé či větší neřesti, je čas je eliminovat, obětovat se pro vyšší cíle.

DAR – Odkládejte si pro radost, pro uspokojování budoucích potřeb, pro vlastní bezpečí a pocit finanční svobody. Jen tak získáte finanční nezávislost.

Obálková metoda formou více účtů

Jak chytře hospodařit?

- ✓ **Účet na pravidelný příjem**
  - Povinné výdaje – náklady na bydlení, závazky a pravidelné platby
- ✓ **Účet či podúčet (kreditní karta)**
  - Nezbytné a zbytné výdaje – jídlo, drogerie, lékárna, kultura, sport, výlety
- ✓ **Spořicí účet**
  - Rodinná rezerva na 3-6 měsíců života
- ✓ **Účet na krátkodobé spoření nebo různé projekty**
  - Střednědobá rezerva, peníze na projekty (rekonstrukce, studie apod.)
- ✓ **Účet pro podnikání**
  - Nemixovat osobní a firemní peníze – z podnikatelského účtu si vyplácet „mzdu“

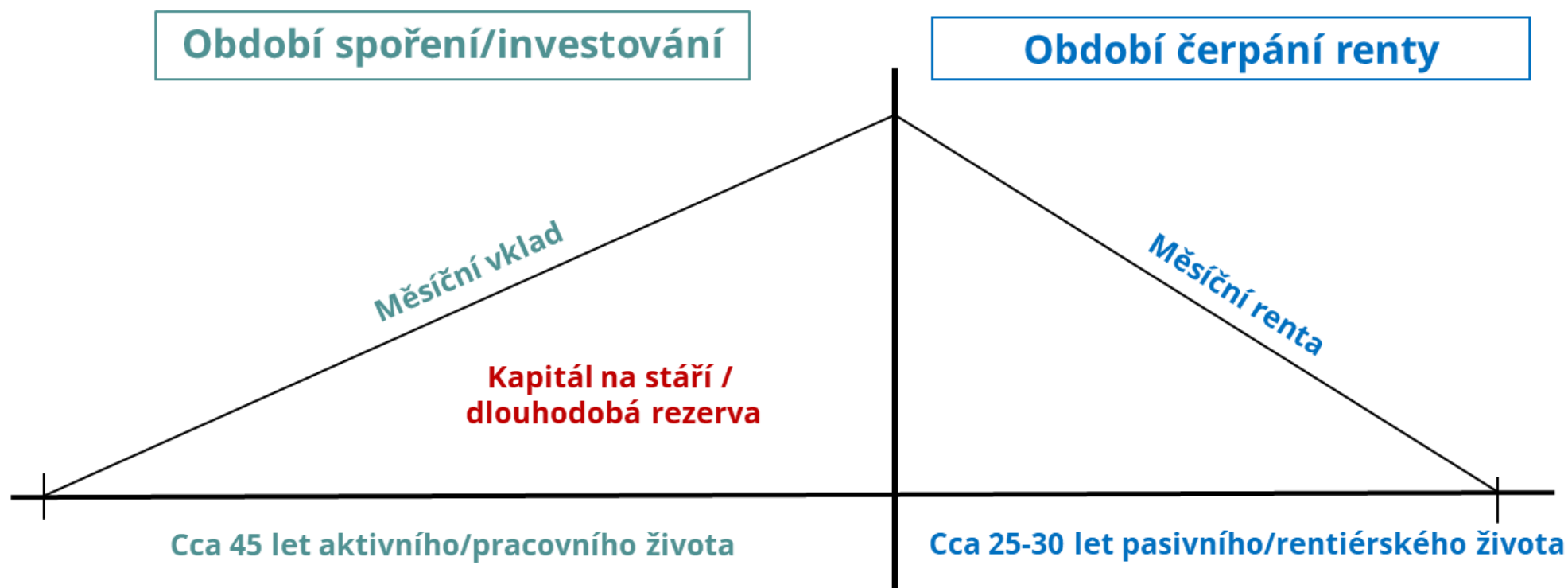
Obálková metoda – realita života

Tatka přijde z práce ve výplatní den a udělá stojku – peníze z kapes přiletí na společný rodinný účet. Mamina kontroluje účet – svou i mužovu výplatu a začne rozdělovat do obálek, které v dnešní době nahrazujeme různými typy účtů.

- ✓ Připomene si nemilou situaci, jak minulý měsíc museli opravovat pračku, a tak smutně posílá peníze na spořicí účet, kde mají **rezervu rodiny** na nečekané výdaje.
- ✓ Pak začne snít, usmívá se a představuje si, jak si v **důchodu** na zahrádce s vnoučaty grilují – peníze letí na produkty jako jsou např. penzijko, podílové fondy, ETF.
- ✓ Následně si připomene rodinné **oprýskané auto** a další část letí například na stavebko – šetří se na nové auto.
- ✓ Pak opět sní, tentokrát o **studiích svého syna**, jak mu předávají vysokoškolský titul – peníze frčí na další investiční produkt – podílový fond nebo ETF.
- ✓ Nakonec se podívá šťastná na svého syna, který se usměje – maminka se trochu lekne – a rychle posílá peníze i na spořicí účet nadepsaný jako „**rovnátka**“.
- ✓ Na spořicí účet nadepsaný jako „**dovolená**“ již nic nezbyvá... Co s tím? Kde ušetříme?

Příprava dlouhodobého kapitálu

Příklad

Renta – diverzifikace dle času

Finanční plán je vodítkem k přípravě investiční strategie

Počáteční vklad
1 266 600 Kč

Hodnota při začátku čerpání renty
8 066 000 Kč

Měsíční renta
30 000 Kč

FINANČNÍ ZRALOST

klíč k finanční spokojenosti

✓ **JAK SE DÁLE ROZVÍJET A VZDĚLÁVAT**

KNIHA FINANČNÍ ZRALOST

Finanční zralost – klíč k finanční spokojenosti:

- ✓ Jak se naučit zodpovědnosti ve finančním světě
- ✓ Jak umět pečovat o své peníze podle svých potřeb, možností a zkušeností
- ✓ Který produkt (ne)zvolit a proč na základě pyramidy potřeb
- ✓ O čtyřech archetypech finančních poradců a jejich chování
- ✓ Příprava na (ná)tlak finančních poradců a jak se od nich dozvědět to, co je důležité
- ✓ Principy finančních produktů a nejčastější chyby, které v nich klienti dělají
- ✓ Jak na vlastní jistoty a bezpečí
- ✓ Investiční možnosti a umění se vyhnout riziku
- ✓ Jak finančně rozvíjet své děti a učit je finanční zodpovědnosti
- ✓ Kdy je půjčka problémem, kdy radostí a proč
- ✓ Co je nejdůležitější vědět před podpisem úvěrové smlouvy

Finanční zralost v praxi I. II.

www.financnizralost.cz

Trénink jak hospodařit

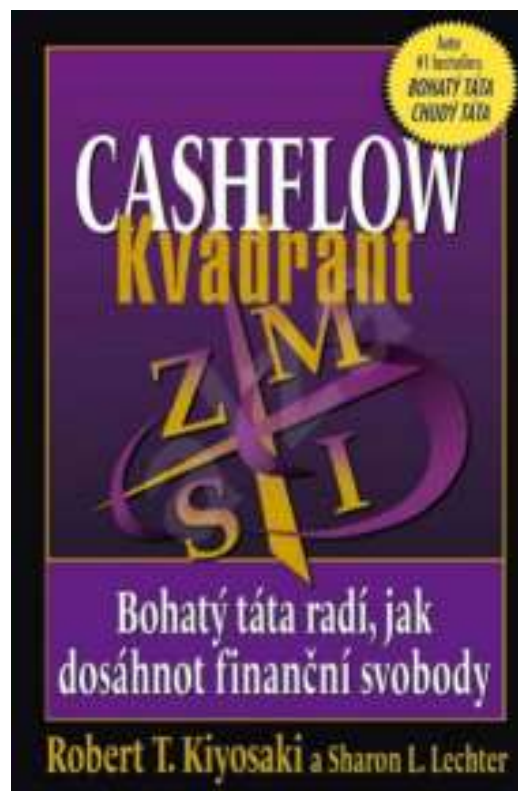
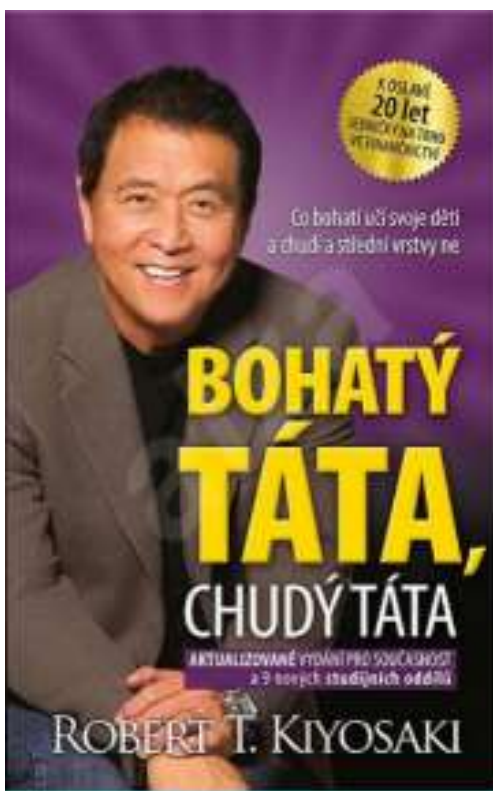
Stolní hry pro celou rodinu

- ✓ **FINANČNÍ SVOBODA** slevový poukaz „ZRALOST10“
- ✓ <http://www.financnisvoboda.cz/>

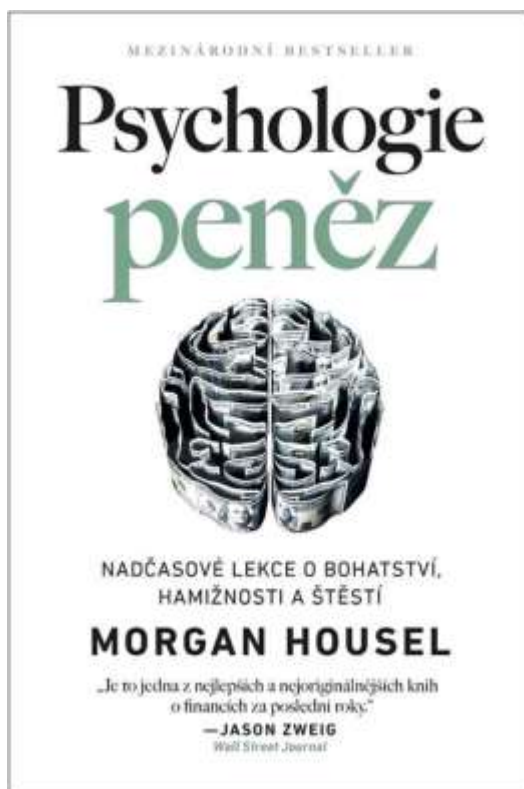
Další vzdělávání

Doporučená literatura

Další vzdělávání

Doporučená literatura

Příklad bestselleru THINKING, FAST AND SLOW

MYŠLENÍ

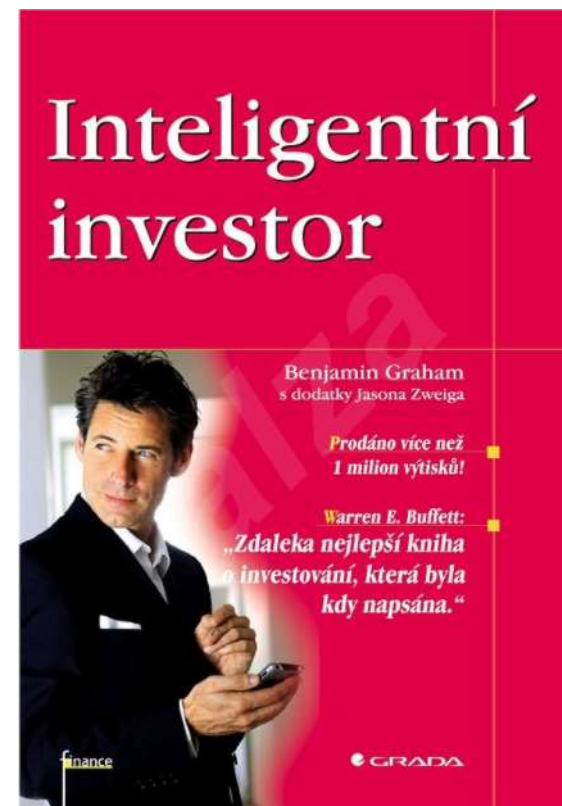
RYCHLÉ a POMALÉ

DANIEL KAHNEMAN

NOSITEL NOBELOVY CENY ZA EKONOMII

Jan Melvil

Další vzdělávání

Trendy podcasty/FB/weby/aplikace

- ✓ Finanční zralost – www.financnizralostcz , [FB](#) , [LI](#)
- ✓ [Finanční svoboda](#) (web – desková hra a [vzdělávací youtube kanál](#))
- ✓ Rozumíme penězům - <https://www.rozumimepenezum.cz/>
- ✓ Michal Doubek (web/podcasty/youtube) - <https://michaldoubek.cz/>
- ✓ Podcast [Ve vatě](#) – Markéta Bidrmanová

Nabídka pro Vás

Jak využít naši spolupráce?

- ✓ Individuální **konzultace** – prvních 30 min. zdarma
- ✓ Finanční mentoring:
  - ✓ Revize rodinných financí
  - ✓ Příprava **Finančního plánu** – splňte si své cíle
  - ✓ Investiční plán – alokace investičních aktiv

Přijměte pozvání na další akce

- ✓ út 15. 10. 2024 Realita důchodů a penzijko - PENZE, PENZIJKO NEBO DIP
- ✓ po 21. 10. 2024 Půjčky – kdy je půjčka radostí a kdy starostí
- ✓ čt. 14. 11. 2024 Investice – jak a kam zaparkovat naše rezervy
- Jak nepřicházet o své úspory z důvodu inflace?
- ✓ st. 20. 11. 2024 Děti a peníze – Jak vést děti k finanční zodpovědnosti
- ✓ út. 3. 12. 2024 Děti a peníze – Bezpečí našich dětí aneb jak chytře tvořit rezervy
- ✓ so. 7. 12. 2024 DESKOVÁ HRA FINANČNÍ SVOBODA

Finanční spokojenost

UŽ NEMUSÍTE
MYSLET NA
PENÍZE?

www.DEJSIVINO.cz!

Závěrem

ČAS NA DOTAZY